

[Finansministeren.]

og Arbejdsløshedsforsikring har herefter i nævnte Periode udgjort 64 Mill. Kr.

Der er dernæst det almindelige Forsorgsomraade, hvor en Sammenligning mellem de enkelte Poster ikke er mulig paa Grund af hele Nyordningen med Socialreformen. Det drejer sig her om en Udgift af 120 Mill. Kr. i 1937—38 mod en tilsvarende Udgift af 68 Mill. Kr. i 1929—30, altsaa en Stigning paa 52 Mill. Kr.

I 1929—30 var Hovedposterne Fattighjælp 39 Mill. Kr. og Hjælpekassehjælp 16 Mill. Kr. Resten faldt hovedsagelig paa Statens Udgifter til Børneværn, blinde, døve, vanføre og aandsvage. Af de 120 Mill. Kr.s Udgift i 1936—37 er 50 Mill. Kr. Kommunehjælp uden Fattighjælps Virkninger, 6 Mill. Kr. Kommunehjælp med Fattighjælps Virkninger og 2½ Mill. Kr. Fattighjælp.

De øvrige godt 60 Mill. Kr. gaar til Særhjælp, Børneværn, Hjælp til blinde m. v., samt en Række andre særlige Formaal.

Ud over de Poster, jeg her har nævnt, var der Udgifter til et Beløb af ca. 10 Mill. Kr. i 1929—30 og ca. 14 Mill. Kr. i 1936—37, hvoraf Enkebørnsunderstøttelsen udgjorde henholdsvis godt 2 og knap 4 Mill. Kr.

Det fremgaar af de Tal, jeg her har nævnt, at de sociale Udgifter først og fremmest er Hjælpen til de gamle og Hjælp til Selvforsikring mod Sygdom og Arbejdsløshed, samt Hjælp til dem, hvem Invaliditet og andre legemlige og aandelige Mangler har gjort det vanskeligt eller umuligt selv at klare sig i Tilværelsen. Til disse og lignende Formaal anvendes op mod $\frac{5}{6}$ af de samlede sociale Udgifter, medens den almindelige Kommunehjælp, Socialhjælpen, som den kaldes, kun udgør godt og vel $\frac{1}{6}$ af det samlede Udgiftsbeløb. Der hersker i visse Kredse af Befolkningen ganske overdrevne Forestillinger om, hvad denne Kommunehjælp koster. Det rigtige er, at den koster 1 pCt. af Nationalindkomsten og 5 pCt. af den samlede Skat til Stat og Kommune.

Til Udgifter af direkte erhvervsøkonomisk Betydning saasom til Erhvervslivets Fremme, Udbygning og Vedligeholdelse af vort Vejvæsen m. v. medgik i 1936—37 128 Mill. Kr. mod 106 Mill. Kr. i 1929—30. Til Forsvarsvæsen, Rets- og Politivæsen samt Administration, altsaa til Samfundets Sikringsorganer udadtil og indadtil, medgik henholdsvis 136 og 123 Mill. Kr. Paa disse Omraader er Udgifterne altsaa steget fra 229 til 264 Mill. Kr. eller med 35 Mill. Kr.

Renterne af den offentlige Gæld er i den samme Periode forøget med 17 Mill. Kr.

fra 109 til 126 Mill. Kr. Denne Stigning i Renteudgifterne skyldes Kurstab paa Rente- og Afdragsbetalinger til Udlandet paa Grund af Kronens ændrede Værdi. For Statens Vedkommende var dette Tab i 1936—37 godt 13 Mill. Kr.

Det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby paastod, at Kronesækningen havde medført en Fordobling af den udenlandske Gæld, men ogsaa her var det ærede Medlem ude paa Glidebanen. Statens udenlandske Gæld udgjorde den 31. Marts 1938 efter Parikurs 655 Millioner i danske Kroner, men omregnet efter Dagens Kurs 815 Mill. Kr. Gælden viste saaledes beregnet en Stigning paa 160 Mill. Kr., hvad der ikke er en Forøgelse med 100 pCt., men med knap 25 pCt. I øvrigt skulde en Venstremand vel være den sidste, som besværede sig over Kronesækningen.

Ud over de Udgifter, jeg nu har nævnt, er der en Række andre løbende Udgifter af forskellig Art, som tilsammen er steget fra 67 til 94 Mill. Kr., og Slutresultatet bliver da en samlet Stigning i Statens og Kommunernes Udgifter i den her behandlede Periode fra, som jeg før nævnte, 718 Mill. Kr. til 945 Mill. Kr., det vil sige en Stigning paa 227 Mill. Kr. Tallene lader sig, som jeg har nævnt, ikke føre frem til 1937—38, da det kommunale Regnskabsmateriale for dette Aar endnu ikke er tilgængeligt. For Statens Vedkommende viser Driftsregnskabet for 1937—38 en Udgiftsstigning paa 60 Mill. Kr. i Sammenligning med det foregaaende Aar. For denne Stigning gjorde jeg nærmere Rede ved Statsregnskabets Forelæggelse, og jeg skal derfor ikke nu komme ind paa de Udgiftsforøgelser, der her er Tale om.

Jeg har gennem de Tal, jeg nu har fremdraget, søgt i store Træk at tegne et Billede ikke blot af Skatterne i sig selv, men ogsaa af den samlede økonomiske Bæreevne, som er Grundlaget for Beskatningen, og af den Indsats, der gennem Beskatningen gøres paa Samfundslivets forskellige Omraader, og hvis Formaal er at skabe en sundere, stærkere og dygtigere Slægt. Det maa være deres Pligt, som søger at lægge Skatterne for Had, at paavise, paa hvilke afgørende Punkter Udviklingen bør skrues tilbage, og hvor Udgiftbesparelser kan gennemføres. Det er jo ikke saadan, at man fra den Side holder sig tilbage, naar Talen er om øgede Udgifter. Man har fra alle Sider Bud til Statskassen, og det er i og for sig forstaaeligt. Tanken om større økonomisk Solidaritet mellem Befolkningsklasserne er i stadig Vækst, og mange af